

Ekokonferensen "Mat i nytt klimat", Norrköping 071119, presentation på work-shop

Åkerböna (*Vicia faba* L.) i samodling med vårvete som helsäd -avkastning och fodervärde

Kjell Martinsson
SLU - Rönnebydalen
Grovfodercentrum
Box 4097
S-904 03 Umeå
Kjell.Martinsson@njv.slu.se

 NJV Grovfodercentrum, Umeå, 63°45'N, 20°17'E

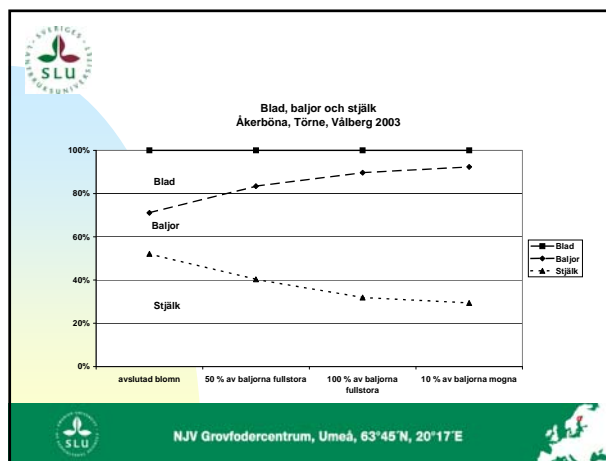
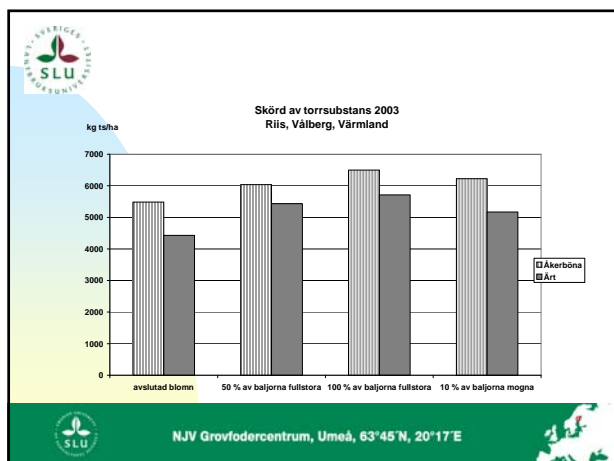

Försöksplan 2002-2003

Led 1. Åkerböna + vårvete (70 % resp. 30 % av utsädesmängd i renbestånd)
Led 2. Ärt + havre (70 % resp. 30 % av utsädesmängd i renbestånd)

Led	Utvecklingsstadium
A	avslutad blomning (stadium 69)
B	50 % av baljorna har nått full längd (stadium 75)
C	baljorna har nått full storlek och är fullmatade (stadium 79)
D	10 % av baljorna är mogna (stadium 81)

 NJV Grovfodercentrum, Umeå, 63°45'N, 20°17'E

SKÖRDENS GENOMFÖRANDE,

Vallensilage
Förtorkning
6 l Proens/ton grönmassa

Åkerbön/vårvete
Förtorkning över natt
6 l Proens/ton grönmassa

 NJV Grovfodercentrum, Umeå, 63°45'N, 20°17'E

SKÖRDETIDPUNKTER

Tidig (25 augusti) 50 % av baljorna har nått full längd (stadium 75)
Medel (9 september) baljorna har nått full storlek och är fullmatade (stadium 79)
Sen (23 september) 10 % av baljorna är mogna (stadium 81)

 NJV Grovfodercentrum, Umeå, 63°45'N, 20°17'E

 Kemisk sammansättning hos de tre helgrödorna, vallensilaget och kraftfodret (g per kg Ts om inte annat anges)

	Åkerböna/vårmete-ensilage			Vallensilage	Kraftfoder
	Tidig	Medel	Sen		
Torrsubstans, g/kg	240	260	280	280	880
Aska	120	100	90	85	80
VOS, %	77	75	73	87	n.a.
Råprotein	180	163	143	142	218
Stärkelse	10	44	85	n.a.	284
NDF	405	394	370	519	230

 NJV Grovfodercentrum, Umeå, 63°45'N, 20°17'E

 Ensileringskvalitet hos de tre helgrödorna och vallensilaget (g per kg Ts om inte annat anges)

	Åkerböna/vårmete-ensilage			Vallensilage
	Tidig	Medel	Sen	
Mjölksyra	40	30	28	56
Ättiksyra	9	8	10	15
Propionsyra	1	1	1	1
Smörsyra	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
Ammonium-N (g/kg N)	75	65	63	70
pH	4,2	4,2	4,3	4,0

 NJV Grovfodercentrum, Umeå, 63°45'N, 20°17'E

FODERSTATER

- Mix1: 30% åkerböna/vårvetes-ensilage (medelskörd)/70% vallensilage (ad lib.)
- Mix2: 70% åkerböna/vårvetes-ensilage (medelskörd)/30% vallensilage (ad lib.)
- 4 kg Ts vallensilage +åkerböna/vårvetes-ensilage, tidig skörd (ad lib.)
- 4 kg Ts vallensilage +åkerböna/vårvetes-ensilage, medel skörd (ad lib.)
- 4 kg Ts vallensilage +åkerböna/vårvetes-ensilage, sen skörd (ad lib.)

Samt 7 kg kraftfoder i alla foderstater

 NJV Grovfodercentrum, Umeå, 63°45'N, 20°17'E

 Daglig konsumtion (kg Ts per 100 kg levande vikt)

	Åkerböna/vårmete-ensilage			Mix 1 30å/70v	Mix 2 70å/30v
	Tidig	Medel	Sen		
Total konsumtion					
Ts	3,2	3,3	3,1	3,3	3,2
NDF	1,10 _b	1,06 _b	1,00 _a	1,10 _b	1,09 _b
Konsumtion av helgröda					
Ts	1,4 _b	1,6 _c	1,3 _b	0,9 _a	1,6 _c
NDF	0,57 _b	0,59 _b	0,48 _a	0,39 _a	0,63 _c

Medeltal markerade med olika små bokstäver abc är signifikant olika

 NJV Grovfodercentrum, Umeå, 63°45'N, 20°17'E

 Smältbarhet (g per kg) hos de olika foderstaterna.

	Åkerböna/vårmete-ensilage			Mix 1 30å/70v	Mix 2 70å/30v
	Tidig	Medel	Sen		
Torrsubstans	750 _c	725 _b	690 _a	735 _{bc}	740 _{bc}
Organisk substans	790 _c	760 _b	720 _a	765 _b	770 _{bc}
NDF	720 _c	650 _b	570 _a	680 _b	660 _b

Medeltal markerade med olika små bokstäver abc är signifikant olika

 NJV Grovfodercentrum, Umeå, 63°45'N, 20°17'E

 Daglig konsumtion (kg Ts per 100 kg levande vikt)

	Åkerböna/vårmete-ensilage			Mix 1 30å/70v	Mix 2 70å/30v
	Tidig	Medel	Sen		
Producerad mängd					
Mjölk	26,0 _{ab}	27,0 _b	25,2 _a	27,5 _c	27,2 _{bc}
ECM	29,0 _a	30,2 _b	28,2 _a	30,7 _b	30,4 _b

Medeltal markerade med olika små bokstäver abc är signifikant olika

 NJV Grovfodercentrum, Umeå, 63°45'N, 20°17'E

Slutsatser Åkerböna/vårvete

Vid skörd av helgröda åkerböna/vårvete (70/30) när baljorna har nått full storlek (stadium 79) innehåller ensilaget motsvarande 10-10,5 MJ/kg Ts

NJV Grovfodercentrum, Umeå, 63°45'N, 20°17'E

Tack för uppmärksamheten

NJV Grovfodercentrum, Umeå, 63°45'N, 20°17'E

